

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Μεσογειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υ-1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχές γραμματικής ανάλυσης της γλώσσας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://aegeanmoodle.aegean.gr/course/view.php?id=6738		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να μπορεί: -να αναγνωρίζει τις βασικές γραμματικές κατηγορίες και διεργασίες που υπεισέρχονται στην παραγωγή λόγου. -να διακρίνει την προσφορά των γραμματικών αναλύσεων των γλωσσών στη γνώση που έχουμε για τις γλώσσες και να χρησιμοποιεί τα βασικά έργα αναφοράς με μεθοδικότητα και κριτικό πνεύμα. -να χρησιμοποιεί τα μεθοδολογικά εργαλεία της γλωσσολογίας στην επίλυση θεωρητικών προβλημάτων ή στον εντοπισμό ιδιομορφιών στη δομή του γραμματικού συστήματος διαφόρων γλωσσών -να αναλύει τις γραμματικές δομές της γλώσσας αναγνωρίζοντας τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ παρόμοιων δομών σε διαφορετικές γλώσσες. -να ασκεί κριτική στις προτάσεις που έχουν τεθεί στη βιβλιογραφία της γλωσσολογίας σχετικά με συγκεκριμένα ζητήματα ανάλυσης των επιμέρους γλωσσών
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>

πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άλλες...
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται μερικές από τις σημαντικότερες θεωρητικές έννοιες στη σύγχρονη γλωσσολογία. Εξηγείται ο τρόπος με τον οποίο διαρθρώνεται μία ανθρώπινη γλώσσα και ο ρόλος των στοιχείων που τη δομούν ανά επίπεδο ανάλυσης. Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσουν τον φοιτητή/τη φοιτήτρια με τα εμπειρικά πορίσματα της σύγχρονης γλωσσολογίας και να του/της επιτρέψουν να θέσει σε εφαρμογή τις αποκτηθείσες γνώσεις στην περιγραφή και τη σύγκριση γλωσσικών συστημάτων. ΔΙΑΛΕΞΗ 1: Εισαγωγή στις θεμελιώδεις έννοιες της σύγχρονης γλωσσολογίας ΔΙΑΛΕΞΗ 2: Η έννοια της γραμματικής από την σκοπιά της γλωσσολογίας ΔΙΑΛΕΞΗ 3: Αρχές γραμματικής ανάλυσης στην ιστορία της γλωσσολογίας – Εγχειρίδια γραμματικής ΔΙΑΛΕΞΗ 4: Βασικές αρχές μορφολογικής ανάλυσης 1 (κλιτική ονοματική μορφολογία) ΔΙΑΛΕΞΗ 5: Βασικές αρχές μορφολογικής ανάλυσης 2 (κλιτική ρηματική μορφολογία-μορφοσύνταξη) ΔΙΑΛΕΞΗ 6: Βασικές αρχές συντακτικής ανάλυσης 1 ΔΙΑΛΕΞΗ 7: Βασικές αρχές συντακτικής ανάλυσης 2 [ειδικό θέμα: παρεμφατικότητα] ΔΙΑΛΕΞΗ 8: Βασικές αρχές συντακτικής ανάλυσης 3 [ειδικό θέμα: σειρά προτασιακών όρων] ΔΙΑΛΕΞΗ 9: Βασικές αρχές συντακτικής ανάλυσης 4 [ειδικό θέμα: ερωτηματικές προτάσεις] ΔΙΑΛΕΞΗ 10: Βασικές αρχές σημασιολογικής ανάλυσης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	20 ώρες (0,8 ECTS)
	Μελέτη	125 ώρες (5 ECTS)

βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Εκπόνηση εργασιών	105 ώρες (4,2 ECTS)
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες (10 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Σύντομες γραπτές δοκιμασίες (ασκήσεις) εντός του εξαμήνου (20% του βαθμού) Γραπτή εργασία στο τέλος του εξαμήνου (80% του βαθμού)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Akmajian, Adrian, Richard A. Demers, Ann K. Farmer & Robert M. Harnish (2010) *Linguistics: an introduction to language and communication*, 6th ed. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.

Allan, Keith, ed. (2016) *The Routledge handbook of linguistics*. London: Routledge

Aronoff, Mark & Rees-Miller, Janie, eds. (2001) *The handbook of linguistics*. Oxford: Blackwell Publishing.

Baker, Anne E. & Kees Hengeveld (2012) *Linguistics*. Oxford: Wiley-Blackwell.

Bauer, Laurie (2007) *The linguistics student's handbook*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Behrens, Susan J. & Judith A. Parker (2010) *Language in the real world: an introduction to linguistics*. London: Routledge.

Brown, Keith & Jim Miller (1999) *Concise encyclopedia of grammatical categories*. Amsterdam: Elsevier.

Brown, Keith & Jim Miller (2013) *The Cambridge dictionary of linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Γαβριηλίδου, Ζωή, Μαρία Μητσιάκη & Ασημάκης Φλιάτουρας (2021) *100 βασικές έννοιες για τη γλωσσολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Γούτσος, Διονύσης (2012) *Γλώσσα: κείμενο, ποικιλία, σύστημα*. Αθήνα: Κριτική.

Crystal, David (2003) *Λεξικό γλωσσολογίας και φωνητικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. [Crystal, David (1997) *A dictionary of linguistics and phonetics*, 4th ed. Oxford: Blackwell Publishing.]

Crystal, David (2011) *Ένα μικρό βιβλίο για τη γλώσσα*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. [Crystal, David (2010) *A little book of language*. London: Yale University Press.]

Denham, Kristin & Anne Lobeck (2013) *Linguistics for everyone: an introduction*, 2nd ed. Boston, Massachusetts: Wadsworth.

- Dixon, R.M.W. (2010) *Basic linguistic theory, vol 1 Methodology*. Oxford: Oxford University Press.
- Dixon, R.M.W. (2010) *Basic linguistic theory, vol 2 Grammatical topics*. Oxford: Oxford University Press.
- Dixon, R.M.W. (2012) *Basic linguistic theory, vol 3 Further grammatical topics*. Oxford: Oxford University Press.
- Fasold, Ralph W. & Jeff Connor-Linton, eds (2014) *An introduction to language and linguistics*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Φιλίππáκη-Warburton, Ειρήνη (1992). *Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Finch, Geoffrey (2003) *How to study linguistics: a guide to understanding languages*, 2nd ed. London: Palgrave Macmillan.
- Fromkin, Viktoria, ed. (2000) *Linguistics: an introduction to linguistic theory*. Oxford: Blackwell Publishing.
- Fromkin, Viktoria, Robert Rodman & Nina Hyams (2008) *Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Genetti, Carol, ed. (2014) *How languages work: an introduction to language and linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hazen, Kirk (2015) *An introduction to language*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Holton, David, Mackridge, Peter & Ειρήνη Φιλίππáκη-Warburton (1999) *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Μτφρ. Βασίλειος Σπυρόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. [Holton, David, Mackridge, Peter & Irene Philippaki-Warburton (1997) *Greek: a comprehensive grammar of the modern language*. London: Routledge.]
- Holton, David, Mackridge, Peter & Ειρήνη Φιλίππáκη-Warburton (2007) *Βασική γραμματική της σύγχρονης ελληνικής γλώσσας*. Μτφρ. Μιχάλης Γεωργιαφέντης. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. [Holton, David, Mackridge, Peter & Irene Philippaki-Warburton (2004) *Greek: an essential grammar of the modern language*. London: Routledge.]
- Householder, Fred W., Kazazis, Kostas & Koutsoudas, Andreas (1964) *Reference grammar of literary dhimotiki*. Bloomington: Indiana University.
- Isac, Daniela & Charles Reiss (2008) *I-language: an introduction to linguistics as cognitive science*. Oxford: Oxford University Press.
- Joseph, Brian D. & Philippaki-Warburton, Irene (1987) *Modern Greek*. London: Croom Helm.
- Κλαίρης, Χρήστος & Γεώργιος Μπαμπινιώτης [σε συνεργασία με τους Α. Μόζερ, Αικ. Μπακάκου-Ορφανού & Στ. Σκοπετέα] (2005) *Γραμματική της νέας ελληνικής: δομολειτουργική-επικοινωνιακή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Λεκάκου, Μαρίκα & Νίνα Τοπιντζή, επιμ. (2022) *Εισαγωγή στη γλωσσολογία: Θεμελιώδεις έννοιες και βασικοί κλάδοι με έμφαση στη ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Lyons, John (1992) *Εισαγωγή στη γλωσσολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. [Lyons, John (1981) *Language and linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.]
- Lyons, John (2002) *Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Mackridge, Peter (1990) *Η νεοελληνική γλώσσα: περιγραφή και ανάλυση της νεοελληνικής κοινής*. Μτφρ. Κώστας Ν. Πετρόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. [Mackridge, Peter (1987) *The Modern Greek language: a descriptive analysis of Standard Modern Greek*. Oxford: Oxford University Press.]
- Mirambel, André (1988) *Η νέα ελληνική γλώσσα: περιγραφή και ανάλυση*. Μτφρ. Σταμ. Κ. Καρατζά. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. [Mirambel, André (1959) *La langue Greque modern: description et analyse*. Paris: Klincksieck].
- Μπαμπινιώτης, Γεώργιος (1998) *Θεωρητική γλωσσολογία: εισαγωγή στη σύγχρονη γλωσσολογία*. Αθήνα.
- Newmeyer, Frederick J. (1998) *Language form and language function*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.
- O'Grady, William, Michael Dobrovolsky & Francis Katamba (1997) *Contemporary linguistics: an introduction*. London: Longman.

- Παναγιωτίδης, Φοίβος (2013) *Μίλα μου για γλώσσα: μικρή εισαγωγή στη γλωσσολογία*. Ηράκλειο Κρήτης: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
- Παναγιωτίδης, Φοίβος (με τον Δημήτριο Κοτοπούλη) (2023) *Μεταξύ νόησης και φωνής: εισαγωγή στη γλωσσική θεωρία*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.
- Pavey, Emma L. (2010) *The Structure of Language. An Introduction to Grammatical Analysis*. Cambridge, New York: Cambridge University Press.
- Pinker, Steven (2000) *Το γλωσσικό ένστικτο: πώς ο νους δημιουργεί τη γλώσσα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κάτοπτρο.
- Radford, Andrew, Atkinson, Martin, Britain, David, Clahsen, Harald & Spencer, Andrew (2009) *Linguistics: an introduction*, 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Shopen, Timothy, ed. (2007) *Language typology and syntactic description*, 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Τζάρτζανος, Αχιλλέας (1963) *Νεοελληνική σύνταξις (της κοινής δημοτικής)*. 2 τ. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
- Trask, Robert Lawrence (1999) *Key concepts in language and linguistics*. London: Routledge.
- Τριανταφυλλίδης, Μανόλης (1988) *Νεοελληνική γραμματική (ανατύπωση)*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
- Weisler, Steven E. & Slavko Milekic (2000) *Theory of language*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.
- Yule, George (2014) *The study of language*. 5th ed. Cambridge: Cambridge University Press.